

12062

GALERIA DE OBRES VALENCIANES

¡YA TENS MARE!

COMEDIA VALENSIANA

ORICHINAL DE

JOSÉ GÓMEZ POLO

55

:- 40 séntims :-

EDITORIAL «ARTE Y LETRAS»
AVENIDA DE VICTORIA EUGENIA, LETRA V.
VALENCIA

:-:- OBRAS PUBLICADAS :-:-

- Núm. 1 Carabasa m'han donat... - De José M. Juan García
» 2 El Millor Castíc. - De Enrique Beltrán.
» 3 El dolor de fer·bé. - De J.. Peris Celda.
» 4 La Menga. - De J. Soler ·Peris.
» 5 ¡Aixina debien ser totes!... - De José M.ª Garrido
» 6 De Fill a Fill. - De Manuel Navarrete.
» 7 Fallo a blanques. - De José M.ª Juan García.
» 8 Térra Fangosa. - De Paco Barchino.
» 9 Mal instint. - De José M.ª Mateu.
» 10 ¿Y dihuem qu' el peix es car? - De Visent Montesino.
» 11 El tenorio del carrer. - De Eduardo Buil.
» 12 El marit de la machor y el noyio de la menuda. - De José M.ª Juan García y J. Ferrer Vercher.
» 13 Picardies d' estudiant - De Visent Luis Puchol.
» 14 ¡Ya soc pare, ya soc pare! - De Pepe Angeles.
» 15 Les festes d' un poblet o la filla del clavari - De Salvador Soler Lluch.
» 16 La Festa de la Flor - De Felipe Meliá.
» 17 Les dos chermanes. - De Eduardo Buil
» 18 ¡Ya no sóna la guitarra! - De Felipe Meliá.
» 19 Els quatre séros - De Pepe Serred Mestre.
» 20 El llenguache del tabaco y ¡Eixos Ca-seros!... - De Felipe Meliá.
» 21 Hiá que tindre carácter. - De M. Haro López.
» 22 Al treballaor, faeña , De Pepe Angeles.
» 23 Els fills dels vells. -De Felipe Meliá.
» 24 De sacristá a torero. - De Leopoldo G. Blat y Vicente Broseta Rosell.
» 25 ¡Pobres flors! - De Arturo Casinos
» 26 En el pecat va la penitensia. - De Francisco Mínguez.
» 27 Rosa de Valencia. - De Eduardo Buil y Chusep Jover Navarro.
» 28 Més allá de la lley. - De J. Peris Celda.
» 29 ¡Ara eres mare! - De Arturo Casinos
» 30 Dos secrets en dos femelles. - De Francisco Palanca y Roca.
» 31 Un sastre de... carreró - De Antonio Virosque.
» 32 Mariano, toca... ¡Mec! Toca...: ¡mec! - De Ramón y José Morell. - Música de Miguel Asensi.
» 33 ¡Polvos venenosos! - De Francisco Pierrá y Luis Candela-Versió valenciana de José M.ª Garrido

José Gómez Polo

AC

¡YA TENS MARE!

Comedia lírica en un acte y en prosa.

—

Estrená en el Teatro Regional, de Valensia,
el dia 24 de Mars de 1927.

Música de FRANCISCO RODRÍGUEZ PONS

IMPRENTA

Editorial "ARTE Y LETRAS" Avenida Victoria Eugenia, letra V. - VALENCIA
TELÉFONO 679

DEDICATORIA:

A don DOMINGO CONTRERAS.

Vullgut y valensianiste amic: La mòrt, eixa señora tan horriblement llecha que ompli les cases dels pòbres de misèria y de dòl, s' endugué a mons pares cuan més falta me feen per a fer front a la vida.

Nòu anys contaba entones l'autor d'esta comèdia cuan, «abandonat» per els familiars que disfrutaben de bona posisió, tingué que aguantar, impasible, les diaries galtaes en que la fam obsèquia als desheretats de la fortuna. (Grasies a tots).

M' espentá la vida y, en les seues espentes, me feu replegar puntes, dur maletes, netechar sabates...

Aquells anys infantils y famolencs els tinc grabats en lo més fondo de l'ànima. Fon entones cuan tratí y conegué a tota la carroña sosial. Estudí sons desgrasies, visis y costums, y de aquell femer, ahon també aboca la noblea els seus puals, arranquí al protagoniste d'esta obra qu'en el còr plé de amargura li dedica.

L'AUTOR.

ES PROPIETAT

Ningú podrà reproduirla ni representarla sense autorisació del autor.

«La Sociedad de Autores Españoles», es la encarregada de concedir o negar el permís pera representarla y cobrar els drets.

Queda fet el depòsit que la lley manda.

REPARTO

PERSONACHES

ACTORS

EL CHAQUETA, chiquet de 11 aña. Niña REVERT
(Es limpiabotes).

SOL . . . . . 28 > Sta. MONZÓ
(Noble Señora).

ARASELI . . . . . 22 > Sra. CARRASCOSA
(Florista).

TOMASET . . . . . 20 > Sta. PASTOR
(Limpiabotes).

ROMUALDA. . . . . 40 > Sra. BORRELL
(Dona de Gori).

RUPERTO . . . . . 40 > Sr. GARRIGÓS
(Tot un caballer).

GORI. . . . . 40 > » MONTESINOS
(Sabater de Remendó).

CHERONI . . . . . 30 > » MUÑOZ
(Es un blabet).

BARTOLO . . . . . 35 > » EGEA
(Es camarero).

CARMELO . . . . . 25 > » MONTICHELVO
(Un pollo bien).

SERAPIO. . . . . 25 > » PASTOR
(Idem en chanchullo).

L' ACSIÓ EN VALENSIA. - EPOCA ACTUAL
DRETA Y ESQUERRA LES DEL ACTOR

ACTE ÚNIC

L'essena un tros de chardí de la plasa d' Emilio Castelar. (Inmediacions a la estatua del Marqués de Campos). Al foro un banc y, raere, profusió de masisos en varietat de abres y plantes. A l'esquerra, segón terme, un velaor y dos cahires que figuren perteneixer a un kiosco de refrescs situat en eixa direcció. A la dreta y front als velaors, vorem no més que la fachá d'un kiosco de Flors en porteta practicable plé de clavells, roses, violetes, ets., ets. Laterals, dreta y esquerra; primer y últim terme, paseos qu' es perden en els laterals. Son les tres de la vesprá d'un dia d'abril.

Al alsar el teló, TOMASET neteja les sabates a RUPERTO, qu'està sentat en ú dels veladors, y el CHAQUETA, caixa al muscle, fa el artícul a CHERONI, que s'encontra sentat en el banc, per a vore si pot clavarli en les sabates uns tacons de goma.

CHAQUE. ¡Vinga, mestre!... Es una llástima que unes sabates que li haurán costat caretes les llanse a pèdre per no volerse posar els tacóns de goma.

CHERONI ¡No sigues tòfol, che!... ¿Les comprí despús ahír y ya vòls vindre en remendos?...

- CHAQUE. No es remendo... Son uns tacóns qu' en después d' adornarli les sabates y ferles més elegants, tenen la ventacha d' aumentar la vida del calser.
- CHERONI A mí lo que me impòrta es la meua vida. ¿Tú saps en qué puc allargarla?
- CHAQUE. Menos romansos. ¿Posem els tacóns hu m' afine yo?
- CHERONI Deixemo estar, que no vullc quedarme descals.
- CHAQUE. ¡Pero, sant hòme, si no té que descalssarse!... Ara vorá. (Li agarra un péu y escomensa a treballar.)
- RUPERTO (Cada día vech més clar el paregut d' eixe chiquet en la señora...) ¿Y cóm has dit que li dihuem?
- TOMASET Mosatros de mal nòm li diguem el «Chaqueta».
- RUPERTO Dihuen qu' es fill d' un sabater de reimendó que víu en la portería d' una casa del carrer de San Visènt...
- TOMASET No se hu crega. Si el sabater fora son pare no el deixaría anar per ahí netechant sabates y el tindria al seu costat.
- RUPERTO ¿Vihuen chunts?
- TOMASET No, señor. Ya fa dos àns que, fuchint de les palises que li sumbaba la dona del sabater, s' en anà de casa.
- RUPERTO ¿Y no hiá forma de parlar en eixe sabater?
- TOMASET ¿Vosté vol parlar en ell?
- RUPERTO Hòme, clar... He pasat ya per sa casa sèt o huit vegaes, y may l' he pogut trobar.
- TOMASET Si té vosté molt d' interés, aniré a buscarlo. (Alsantse). Les sabates están netes, señor.
- RUPERTO Encantat del teu servisi, t' el vach a pagar espléndidament; pero vas a

fer el favor de dirli a eixe sabater
que vinga un moment a parlar en un
señor qu' está esperantlo. Yás.
(Li dona un duro.)

- TOMASET** ¡Sinc candongues!... Vach en seguida.
Per un duro li porte a vosté, encara
que siga de les orelles, a tots els sa-
baters que hián en Valensia.
- RUPERTO** Si fora presís vine tú en ell.
- TOMASET** Corriente, señor. Vach corrent y tor-
ne volant. Pegue una miraeta a la
caixa, qu'en esta plasa, limpiabotes
que s'adòrm, caixa que monopla-
necha.
- RUPERTO** Ves, ves y no et preocupes. (Mutis TO-
MASET per primera dreta. RUPERTO trau de la bolcha-
ca un blok de notes y una estilográfica; escriu.
- CHERONI** Y qué, ¿hiá molta faena?
- CHAQUE.** No señor, no. Este negòsi va de
capacaiguda.
- CHERONI** Pero vosotros mencheu.
- CHAQUE.** Algúns díes, no tots. En dirli a vosté
que desde fa una semana no había
posat un parell de ferraures hasta
hiuí...
- CHERONI** (Indignat y volent alsarse). Si t' amolle una
bosiná li vas a posar les ferraures al
caball del Rey don Chaume.
- CHAQUE.** No s'enfade, hòme... Mosatros som
molt bromistes...
- CHERONI** Y molt sinvergüenses.
- CHAQUE.** Grasies. Igualment.
- CHERONI** ¿Qué? ¿Qué has dit?
- CHAQUE.** ¿No m'había preguntat per la fa-
milia?
- CHERONI** No sé per qué la teua familia deu
tindre més pôca vergoña que tú.
- CHAQUE.** En això que acaba de dir sí que té
vosté rahió.

- CHERONI** Val més que hu deixem estar, sinó...
 En ironia). Escolta, ferraor; afañat una
 miqueta, que tinc presa.
- CHAQUE.** Ara mateixa ham acabat. ¿Qué ahón
 va?
- CHERONI** Pues tú eres pòc preguntaor... Per si
 acás t' interesa, te hu diré. Vach al
Edén...
- CHAQUE.** Bònes chicòtes, ¿eh?...
- CHERONI** Ara no sé cóm serán. Com fa tants
 anys que no he vingut a Valensia...
 Pero, ché, afáñat...
- CHAQUE.** No patixca, hòme, que no fará tart.
 Y parlant de tot un pòc. ¿Qué me
 contarás dels tacóns?
- CHAQUE.** Baratet. Cuatre pesetes.
- CHERONI** Alarmat). ¡Cuatre pesetes!... Cuatre ganya-
 taes en lo llom que te vach a pegar... ¿Tú t' has cregut que yo soc
 directiu d' algú club de fútbol, que
 tiren en pólvora de rey? Te donaré
 cuatro chavos y están ben pagats.
- CHAQUE.** ¿Cóm cuatro chavos?...
- CHERONI** Cuatre, sí; y si no calles, res.
- CHAQUE.** Hòme, moltes grasies... (Pues pa cuat-
 tre chavos no vullc res. Pero a este
 blabet no hiá limpiabotes que li pôse
 més tacóns. Ara vorás. (Acte seguit figura
 que li clava una tacha de fuster; pega unes martellaes
 en tota l' ànima, abandona caixa, tenalles y martell, y
 fa mutis coreguent per segón esquerra.
- CHERONI** Queixantse molt amarc). ¡Ay..., ay..., ay!...
 ¡Lladre!... ¡Granuja!... ¡Chodío!...
- RUPERTO** Alsantse y acostantse a ell). ¿Qué li pasa, bòn
 hòme?
- CHERONI** Eixe limpiabotes, que volía crusifi-
 carme... ¡Ay, ay, ay!... Mire quína tacha
 m' ha clavat el bandoler...
- RUPERTO** Espere, espere una miqueta...
 (En les tenalles li arranca la tacha y el tacó.
- CHERONI** Ay, el meu pèu...

RUPERTO   ¿Vòl qu' el duga a la casa de socorro?
CHERONI   No señor, no... Coixo y tot m' en
                  vach a buscarlo, y com l' agarre, de
                  la primera sambugá el despulle.

(Mutis coixechant per segón esquerra.

RUPERTO   Replega la ferramenta y els tacóns y heu fica tot dins
                  la caixa). Bueno, ya son dos les caixes
                  que tinc en depòsit... (Torna a escriure en
                  el blok.

Apareixen per la segón dreta, venen parlant, CARMELO y SERAPIO.

CARMELO   ¡Ah, pues en el kiosco (Per el de flors).
                  encara no está!...

SERAPIO   ¿Vòls chuarre que huí no ve?

CARMELO   Sí que vindrá, hòmè...

SERAPIO   Sí que vindrá, pero yo estic impasientantme...

CARMELO   ¿Que t' has fet l' ánimo de parlarli
                  huí?

SERAPIO   L' ánimo el tinc fet desde fa dos anys;
                  pero... tindrela davant..., mirarla,
                  voler desidirme y... arrepentirme,
                  tot es ú.

CARMELO   Eres molt curt. Y presisament les
                  chiques vòlen tot lo contrari.

SERAPIO   Lo contrari es molt llarc, ¿veritat?

CARMELO   Veritat.

SERAPIO   Entonses... Carmelo, jamic del còr!
                  ¿Tú creus que si em determine con-
                  seguiré algo?...

CARMELO   Tot. Donant la cara y deixante estar
                  de remilgos impròpits d' un hòmè
                  enamorat, hu alcansarás tot. Y a mí
                  no me cap ducte que tú estás més
                  enamorat de la florista, que les flors,
                  del mes de abril.

- SERAPIO La vullc molt, es veritat; pero la vullc al meu mòdo; en silènsi, sinse atrevirme a mirarla per pòr a oféndrela. Ademés, també tinc molta pòr a un «no» que, si fora definitiu, mataría les ilusíons que desde que la coneix venen alimentantme.
- CARMELO ¿Ilusíons? No te s'olvide que qui víu de ilusíons se mòr de fam...
- SERAPIO Ilusíons... ¡Pòr!...
- CARMELO Tú a qui li tens pòr es al fill del sabater.
- SERAPIO El fill del sabater es un animal.
- CARMELO Un animal que se fará en la millor flòr del kiosco.
- SERAPIO ¿Vòls dir?...
- CARMELO Que se fará en Arasèli; en la teua Dulsinea.
- SERAPIO ¡Per l'amor de Deu, Carmelo! Te chure que si tal ocurriba, fea una barbaritat... Tot manco permitir que un golfo com eixe s'apodere de Araseli, de la millor flòr, no del kiosco, sino de tota l'hòrta valensiana.
- CARMELO Pues veches de pendre una u otra determinasió. Comprendràs, amic Serapio, que no va a ser ella la que te parle a tú.
- SERAPIO ¡Calla! ¡Una idea!... Así, en la bolcha-ca, tinc una carta que volía donárlila yo, (La trau), pero crec que serà de més efecte que li la dones tú. Ademés, ella tarda, y yo nesesite estar dins de sinc minuts en la Glorieta. Trau el rellonche y mira l' hora). ¡Qué menos pòts fer per un amic!
- CARMELO El amic es bò; el paperet que vach a fer es el que no me pareix molt digne.
- SERAPIO Fes un sacrifici, Carmelo; ¿el farás?
- CARMELO Tòca, dus la carta; el faré.

- SERAPIO Grasies, moltes grases. ¿Cóm y cuant podré pagarte favor tan gran com el que vas a ferme? Grasies, Carmelo, moltes grases. (Mutis primera dreta).
- CARMELO Prenint asiento en ú dels velaors). Bueno, esperarem a la florista. (Toca palmes.
- BARTOLO Dins). ¡Voy!
-

BARTOLO ix per la esquerra, segón terme.

- BARTOLO ¿Llaman?
- CARMELO Una sarsa.
- BARTOLO Com si la demanara al encarregat de kiosco). Una sarsa. (Mutis segón esquerra).
- RUPERTO Deixant d'escriure). Estos kioscos de flòrs, que per a mí son una novetat, els tròbe molt elegants.
- CARMELO Sí, boniquets sí que son; pero les pobres floristes els han aborrit.
- RUPERTO ¿Per qué?
- CARMELO Perque en eixos marábitos, si plou se bañen, y si fa fret tremòlen.
-

Per la segón esquerra BARTOLO.

- BARTOLO La sarsa.
- CARMELO Pregunte, pregunte vosté a Bartolo qué dihuen les floristes.
- BARTOLO ¡Ah! ¿Dels kioscos?... Miren, per allí ve una florista que, tan pronte com deprenga una cansó qu' está ensayant, no vendrá més flòrs en eixes càmares frigorífiques.
-

Per primera dreta, en una sistella plena de flors y radiant de chuventut y hermosura, ve ARASELI.

- ARASELI Buenas tardes.
- RUPERTO Muy buenas.
- CARMELO Buenas.

- BARTOLO Buenas tardes, boniques flòrs y hermosa florista.
- ARASELI Grasies, moltes grases.
- BARTOLO Les que vas escampant allá per ahon vas, chitana... ¿Y la cansó?
- ARASELI La dic ya en més fasilitat que les sinc vocals del abesedari.
- RUPERTO Que cante y la oirem.
- CARMELO Sí, que cante.
- ARASELI No es ocasió...
- BARTOLO No desaires als señors, que, si cantes eixa cansó, es segur que te compren hasta la sistella.

MÚSICA

- ARASELI Aburrida del kiosco
 vullc pasecharme per la siutat
 oferint les flòrs més belles,
 les més boniques, les mes fragants.
 Soc la florista més bonica e ideal
 com per Valensia no han de vore un'
 (atra igual.
 Yo venc les flòrs més fines y els cla-
 (vells més grans
 y els oferixc riguentme als parro-
 (quians.
 Yo vullc vendre per Valensia
 y el kiosco abandonar,
 y entre rises y alegrías
 de la vida vullc gochar
 y fuchint de melenchíes
 entonar este cantar:
 Del meu chardí
 son estes flòrs.
 Compreume a mí,
 son les millors.
 Aburrida del kiosco
 vullc pasecharme per la siutat
 oferint les flòrs més belles,
 les més boniques, les més fragants,
 fragants.

PARLAT

- BARTOLO ¿Qu' els ha paregut a vostés?... ¿Se pòden vendre flòrs cantant y oferint-les en eixe pico d' òr?
- RUPERTO Dónem a mí el millor ram de violetes.
- CARMELO Y a mí els clavells més ròchos.
- BARTOLO Pues yo no vullc ser manco. Y per la ròsa més bonica de la sistella, te vach a donar totes les propines del dia.
- ARASELI Mentre va donant a cada ú les flors que han demanat Grasies, moltes gracies.
- RUPERTO Les violetes, cuant la violetera es tan bonica com vosté, se paguen aixina. (Li dona un billet).
- ARASELI ¿Qué me dona vosté? En estos dinés me compra les fiòrs, la sistella y encara sòbren dinés.
- RUPERTO Si no els vòl fasa en ells un' òbra de caritat.
- ARASELI Grasies, en nòm dels pobrets.
- RUPERTO Y ara, en permís de vostés, vach a escriure. (Torna a sentarse y escriu).
- CARMELO Yo, tratantse de la florista més guapa de la plasa d' Emilio Castelar, tots els dinés me pareixen pòcs; pero ahí va. (Li dona dos duros). Y si no están ben pagats, dígau sinse reparo, ¿eh?, que a mí m' agrá quedar be...
(Mentre parlen CARMELO y ARASELI, BARTOLO, d' espales a ells, s' escarba les bolchaques).
- ARASELI Grasies. A vosté no vullc cobrarli.
- CARMELO ¿Per qué?
- ARASELI Perque no... vullc.
- BARTOLO Apara les mans, prinsesa de la corte del Rey Flòr. Ahí van les ganansies de tot un dia.
- ARASELI ¿Tres aguiletes?

- BARTOLO Les propines de tot lo día. (Traentse els forros de les bolchaques). A mí no m' agrá engañar a ningú. Bueno, en permís vach a llevar eixos servisis. (Replega els servisis y fa mutis per segón esquerra. ARASELI, deixà la sistella damunt del kiosco, y a temps de iniciar el mutis per la porteta practicable, la deté...)
- CARMELO Arasèli...
- ARASELI ¿Día algo?
- CARMELO Que tinc un encárrec per a vosté. (Trau una carta.)
- ARASELI ¡Una carta!
- CARMELO Sí; es de...
- ARASELI No, no cal que me hu diga... Supònc que serà una carta de amor. (Pren la carta.)
- CARMELO Sí, segurament...
- ARASELI Pues com me figure lo que diu, no vullc llechirla. (La treuca en huit troços.)
- CARMELO Pero, ¿y la contestasió?
- ARASELI La contestasió li la donaré de paraula.
- CARMELO ¿Y eixa paraula?
- ARASELI Es que sí.
- CARMELO Grasies, Arasèli.
- ARASELI De res. Perdone que ara no puga entretíndrem més. Es que vach a preparar un ram per a una novia. (Mutis ruborosa per la porteta del kiosco.)
- CARMELO ¡Bueno, pues hasta luego, pomellet de lliris!
- ARASELI Dins). Adiós.
- CARMELO ¡Qué content se va a posar el meu amic!... En fí, vach a buscarlo per a donarli la enhorabòna... (Mutis per segón dreta.)

Per primera dreta, TOMASET. Ve lo mateix que s'en aná, correguent.

TOMASET ¡Ya está así el sabater!... L'he trobat en el Bar Sol saborechant un doble del Aguila.

- RUPERTO ¿Que li agrá empinar el colse?
TOMASET Més que posar miches sòles. Y això
que la seu dôna li pega cada tocata
com pa deixarlo k. o.
- RUPERTO ¿Per qué?
TOMASET Perque compostura que fa y cobra,
la desfá en manco temps que la
cobra.
- RUPERTO ¿No es eixe que ve per ahí?
TOMASET Sí, señor, sí... Ahí el té, y en ell se
queda. Yo vach a vore si fas algún
parell. Y moltes gràcies, ¿eh?...
(Replega la caixa y fa mutis per segón esquerra.)

Per primera dreta, un poquet trist y no molt begut,
ve GORI en lo tirapeu al coll y un tros de diari en
la mà dreta.

- GORI ¿Es vosté el señor que m' ha enviat
el recao?
- RUPERTO Sí, señor, sí.
- GORI Si es cuestió de péndreli mida, li la
pendré en un tròs de paper...
- RUPERTO No, no es cuestió de donarli faena.
- GORI ¿En qué, pues, puc servirlo?
- RUPERTO Sentes y descanse. (Toca dos palmaes.)
-

BARTOLO, per segón esquerra.

- BARTOLO Hola, miches sòles... ¡¡Ché!!... (Riguentse
en tota l' ànima). ¡Ja, ja, ja!... ¡Ché, qué
sélebre!... Ja, ja, ja, ja... Pues vosté
está com pa que li traguen una foto-
grafía... ¡Ja, ja, ja, ja!....
- GORI ¿Per qué, ché, per qué?
- BARTOLO Ara diu que per qué... ¡Ja, ja, ja!...
Pero, hòme, ahí achocat, en la corre-
cha al coll y un paper en les mans,
no se pòt fer més que una cosa...
- GORI Calla y no hu digues. (Tira el tros de
paper y pren asiento).

- RUPERTO Bueno, vecha qué vòl beure.
- BARTOLO ¿Mich «boquet»?
- GORI ¿Cóm mich «boquet»? ¿Que no tinc pròu en les miches sòles, en la micha taròncha, en el mich viure?...
- BARTOLO Sí, y en la micha punta.
- GORI Mentira. Yo no m' emborrache may, desacreditaor... ¿Tú m' has vist moltes vegaes borracho?
- BARTOLO May.
- GORI Entonses...
- BARTOLO Dic que may l' he vist seré.
- GORI Hòme, moltes gràcies. Estás portante com pa que un atra vegá vingues a que te clave debaes les tapetes.
- BARTOLO Diu que debaes, y a còsta de les últimes ya s'ha fet dotse dobles del Aguila.
- GORI Y un atre que me servirás ara, tretse.
- RUPERTO Del d' ara no es preocupe.
- BARLOLO ¿El vòl del Aguila, o Damm?
- GORI Dam, dam-la marca que vullgues... Hiá que protechir a tots els fabricants.
- BARTOLO A RUPERTO). ¿Vosté vòl algo?
- GORI Sí; él señor vòl qu' em servixques pronte y que mos deixes en pau.
- BARTOLO Demanant en la direcció que se supon el kiosco). Un doble del Aguila pa un casaor, dic, pa un sabater. (Mutis per segón esquerra).
- RUPERTO ¿A vosté no li dihuen Gori?
- GORI Pa servir a vosté. ¿Y vosté no es el señor que va buscantme fa uns díes?
- RUPERTO El mateix. Vullguera que fora vosté tan amable qu' em diguera lo que sapia d' eixe chiquet que hasta fa dos àns estava en sa casa.
- GORI ¿Es vosté de la polisia?
- RUPERTO Soc un achent particular.

- GORI** Pues a eixe chiquet m' el trobí una nit de ivèrn, fa dèu u onse anys, al peu de la estatua del marqués de Campos.
- RUPERTO** Aproximànt, ¿no recòrda la fecha?
- GORI** Lo que recòrde es que aquella nit feia molt de fred... De casa Balansá eixíà yo de ferme unes copes de N. P. U. pa entrar en calor... ¿Pero, acás busquen al chiquet perque ha fet alguna pillá? Sapia, señor, que yo li he tocat moltes vegaes la esquena en el tirapèu; pero, a pesar de les palises que li he pegat, desde fa dos anys que no he conseguit res de profit.
- RUPERTO** No, no 'l busque pa res roín... Vach buscantlo perque una señora de l' alta sosietat sospecha que puga ser son fill.
- GORI** ¿Això cóm pòt ser?... ¿Una señora de l' alta sosietat mare d' un limpabotes?
- RUPERTO** No li estrañe. La señora, a cuyo servi estic, tingué un tropesó amorós cuan era fadrina, y com son pare, un caballer de la més ransia noblea valensiana, tenia un consepte equívoc del honor, per conservar intacte el seu nom, arrancá dels brasos de sa mare a la criatura, l' abandoná no se sap ahón y al estrancher trasladá la seu residènsia.
- GORI** ¿Y la mare?
- RUPERTO** La mare ha estat tancá en un coleche de París hasta fa dos mesos que, habent mòrt son pare, ha recobrat la llibertat que pergué y ha pres possessió d' una quantiosa fortuna.
- GORI** ¿Y está en Valensia?
- RUPERTO** Hospedá en el millor hotel, dispòsta

a averiguar el paraero del fill que li arrebataren.

GORI Mire, señor, tinga en conte que qui li pegaba les palises al chiquet era la meua dòna, la meua dòna, qu' es pichor que un huracá.

RUPERTO Ara no se trata de la seuá señora, que per ser dòna, es per a mí molt respetable.

GORI Que la respète s' agüela.

RUPERTO Se trata de saber si per algún indisi podem averiguar algo que no deixe llòc a duetes... ¿Vosté no conserva res de lo que el chic duya damunt cuan s' el trobá?

GORI Tenía robeta, pero, ¡clar!, ¿ahón estará aquella ròba?... ¡Ah!... Lo qu' encara tinc en casa es una manta, la manta que tenía enrollá la nit en que m' el trobí. Y per la manta sabrem si es el fill d' eixa señora. Eixa manta té bordaes dos inisials molt grans...

RUPERTO ¿Una manta en inisials? ¿Vòl que anem a vórela en un moment?

GORI No se moleste. Yo li la duré.

BARTOLO apareguent per segón esquerra.

BARTOLO La servesa.

GORI Sí que t' ha costat...

Per la segón dreta, com una furia, arromangá hasta els colses y feta un adefesio, ROMUALDA.

BARTOLO ¡Aguardat!... La troná.

ROMUAL. ¿Pero ya estás bebent atra vegá?... U amòlles els dinés del remendo que has fet, o así no quedén trastos pa tirártelos al cap. (Y acte seguit, la pobreta de la meu' ànima, allarga la maneta, amaitina el doble de servesa y s' el fa d' un trago.

- GORI ¿Qué li ha paregut?... ¿Encara diu vosté que la respète?
- ROMUAL. Ara te respectaré yo a tú, que per gastarte en beguda la misèria de dinés que guaños, tinc que anar fent riure per el carrer. (A RUPERTO). Sí, señor. Ni per a sabó puc tráureli un chavo. Y com sinse sabó no se pòt llavar ròba...
- GORI Es que sinse sabó podíes llavarte la cara, y tampoc te la llaves.
- ROMUAL. Víneten davant de mí a casa, que me la vas a llavar tú, ¡pòca vergoña!
- GORI A tot hiá qui guañe.
- ROMUAL. ¡Borracho!
- GORI No tant com tú.
- ROMUAL. ¡Malfaener!
- GORI Això es comoditat.
- ROMUAL. Tòca cap a casa, perdut. (Li lleva del coll el tirapéu y li espolsa la ròba a una velocitat que per a si volgueren les hélices dels aeroplans.
- BARTOLO Pero, señora...
- ROMUAL. Ni señora ni res... Vosté se calla, u el fas callar yo.
- RUPERTO Yo crec...
- ROMUAL. Y vosté també se calla.
- GORI Romualda, per l'amor de Deu, dòna, qu'estás parlant en un caballer.
- ROMUAL. ¡Caballer achuntantse en tú?... En tú no s'achunten més qu'els granujes... Tòca, tòca davant de mí.
(Li va pegant correchaeas mentres inisien el mutis.
- RUPERTO La manta, señor Gori, que no se li olvide la manta.
- GORI Ara cuan escampe li la duré.
- ROMUAL. ¿La manta? ¿Qué vòl dir això de la manta?
- GORI No pegues més. Anem y te contaré... Eixa manta serà la felicitat de mostros. Es la manta del chiquet, de Juan de Dios. (Mutis per segón dreta).

ROMUAL. Tòca, tòca davant de mí... Com siga mentira vorás...

RUPERTO Pôbre sabater.

BARTOLO A lo manco el doble s'el habera begut ell. (Mutis per segón esquerra.)

Per primera dreta, correuant en un patí y tocant una bosina, el CHAQUETA.

RUPERTO Che, chiquet. Fa un rato que t'has deixat así esta caixa.

CHAQUE. Sí, señor. Ara vinc per ella.

RUPERTO ¿Y eixe patí?

CHAQUE. Li 'l acabe de llevar a un chiquet davant de la estasió. Per sèrt que s'ha quedat plorant com si estigueren matantlo...

RUPERTO ¿Y a tú no te dona pena vore plorar a un chiquet?

CHAQUE. ¿Amí?... ¿A mí pena el vore plorar?... ¿Acás hiá en lo mon algú que patixca de vore patir als demés?... En eixe cás, ¡cuants haberent patit de vórem patir a mí!

RUPERTO Se coneix que has sufrit molt.

CHAQUE. Moltísim, señor. ¿Vosté té fills?

RUPERTO Ne tinc.

CHAQUE. No els abandone com a mí m'abandonaren els que al mon me dugueren... ¡Quín mal els había yo fet per a que tan despiadáment me trataren!... ¿Acás tinguí yo la culpa de haber naixcut?... Y si yo no he tingut la culpa de náixer, ¿per qué may he vist un chiquet tan desgrasiat com yo?... Yo he vist criatures que sons pares, mentres les acarisiaben, se les menchaban a besos. ¡Yo no sé quín sabor tenen eixos besos! Yo he vist

molts chiquets en traches nòus y
sabatetes nòves. ¡Yo en chamay m'
he posat una pesa que no estiguera
bruta y trencá! Yo, en els escaparates
dels basars, he vist mols cho-
guets y, mentres els contemplaba en
un' amargor tan gran com la meua
desgrasia, me díá: «Els chiquets que,
com tú, no tenen pares, tampòc
tenen choguets». ¿Per qué, señor, si
me priven de una còsa també m' han
de privar de totes les demés?... ¡Ni
pares..., ni traches..., ni choguets!...

(Plora.

RUPERTO (Acarisiantlo). No plòres, fill meu, no
plòres. Vine así. Tens molta rahó.
Els chiquets sempre teníu rahó. Es
veritat qu'en el mon hián moltes
inchustisies, pero..., ¡qué li ham de
fer!... (Pausa). ¿Cóm te dihuen, bonico?

Juan de Dios.

RUPERTO ¿Qué més?

CHAQUE. Marqués de Campos. Pero estos ape-
llidos crec que m'els posá el chuche.

RUPERTO ¿Tú no estabes en un sabater?

CHAQUE. Sí, pero té una dòna molt mala, que
mos pegaba als dos; a mí més que a
ell. Y fará còsa de dos anys que m'
escapí de sa casa. Y el sabater me
regalá esta caixa, (L' arreplega). pa qué,
netechant sabates, me guañara la
vida.

RUPERTO ¿Y te la guañes?

CHAQUE. En estíu, encara puc asegurar que sí.

RUPERTO ¿Y en ivèrn?

CHAQUE. En l' ivèrn, com pardalet
que fuchint de la escopeta
busca amparo en la siutat,
ahon la mòrt ya no 'l asecha,
pense qu' el mon es roín,

y aufegant en plôrs ma pena
crec que soc més desgrasiat
que la chiqueta bohemia.
Com ella, vach sinse rumbo;
tinc per llit alguna pedra;
per menchar, tròsos de pá
replegats en mich l' asera,
y ma pell es mon calser
y m' amiga la misèria.

RUPERTO (No me cap ducte qu' es ell.
Qui parla d' eixa manera
no pôt negar que du sanc
de la més pura noblea.)
¡Tú tens mare, Juan de Dios!
Si m' esperes, vach per ella.

CHAQUE. (Irònic).
Moltes gràcies, bòn señor.
¡Val més que no la conega!
(Indignat.

Pues crec que la escupiría
si ara davant la tinguera.
(En firmea.

¡La mare que tira a un fill,
es més mala que una hiena!
Deu li pague com mereix
lo que feu en mí eixa fiera.

(Mutis en la caixa y el patí per segón esquerra.

RUPERTO Crec que lo millor que puc fer es
anar a per la señora, y sinse dirlli
res de tot asò, pasechant, pasechant,
durla hasta estos velaors. Després...,
després Deu provirà. (Toca palmes).

BARTOLO, per segón esquerra.

BARTOLO Diga...

RUPERTO Tin, y quédat lo que sòbra. (Li dona un
duro. Mutis primera esquerra.

BARTOLO Moltes gràcies. Esta classe de propi-
nes escasechen. (Mutis per ahon ha eixit, en
duguentse el servisi.

Per segón dreta, CARMELO y SERAPIO

- SERAPIO ¿Y dius que la contestació ha segut favorable?
- CARMELO Un sí tan definitiu com tú el volíes.
- SERAPIO Fent un esfors vach a vore si m' acoste.
- CARMELO ¿Vas a ferli el amor en eixes sabates?
- SERAPIO ¿Qué tenen?
- CARMELO ¿No hu veus? Que están brutes...
(Cridant per segón lateral dreta). ¡Limpiaobotes!...
-

TOMASET per la esquerra, y el CHAQUETA per la dreta, en les caixes al muscle y un sepillo en les mans.

- CHAQUE. A CARMELO. ¿Vòl netechárseles?
- CARMELO Yo les duc netes. Era éste qui crida ba. (TOMASET s'achenolla, y en el banc, ahon s'ha sentat SERAPIO, li neteja les sabates).
- CHAQUE. Tú eres un acaparaor, ¿saps, Tomaset?
- TOMASET ¿Y yo qué culpa tinc de que sigues tan panoli?
- CHAQUE. ¿Panoli?
- CARMELO No fases cas, y mentres ell dona de betum, cántam una cansó d'eixes que tú saps.
- CHAQUE. ¿Me la pagará be?
- CARMELO Sí, hombre; ¿per qué no? Tin.
(Li dona una peseta).
- CHAQUE. Pues li vach a cantar.

MÚSICA

- CHAQUE. Tots els carrers de Valensia deixen molt que desichar pues tota la ròba embrute sempre que me tinc que achenollar.

L' atre dia una chiqueta
que me té loco perduto
me doná huit carabases
perqu' em va vore mol brut.
Yo soc un limpiabotes
de lo més galant,
y ahon vech una chavala
la vach requebrant.
En trache fet a mida
vach molt elegant,
y dihuem al mirarme:
jeh!, jeh!, jeh!,
eres un encant...
Y en la gorra de gaidó,
dó, ré, mi; mi ré, dó,
cante y balle
en la gorra de gaidó. (Balla.

PARLAT

- CARMELO Això está molt ben cantat.
CHAQUE. Si no mana res m' en vach... Adiós,
Tomaset... Y per acaparaor, no més
te desiche qu' esta nit cuan chúes al
chamèlo te deixen més net que un
espill.
TOMASET Si m'alse d' así, vorás, bailarina.
(Mutis CHAQUETA per segón dreta). Ya están
les sabates netes.
SERAPIO Tin, y gracies. (Li paga.
TOMASET A CARMELO). ¿Vosté les vòl netechar?
CARMELO Ya les tinc netes, chaval... (Mutis TOMA-
SET per segón esquerra). Bueno, Serapio, tú
te quedes; yo m' en vach, y a la nit,
en el café, supònec que me contarás...
SERAPIO Lo que pase. No patixques. Y te
convidaré a la boda.
CARMELO Pues hasta luego.
SERAPIO Adiós, Carmelo, y moltes gracies.
CARMELO De res. (Mutis segón dreta).

SERAPIO Acostantse al kiosco). ¡Arasèli!... ¡Arasèli!... No contesta. No m' haurá oít... ¡Seré bruto!... ¡A pesar del sí, encara estic tremolant!... Pero..., ¿qué me pasa? Y es presís que me fasa l' ánimo, sino sempre estarem lo mateix... (Vol acostarse, pero no s'acosta.

Per segón esquerra, coixechat lo mateix que s' en aná, torna CHERONI.

CHERONI No 'l he vist, pero no m' en vach al pòble hasta que no 'l tròbe... (S' asoma per els laterals). Per ahí tampòc está... Desgrasiat com li tire les sarpes damunt... De la gayatá que li pegue van a tíndrelo que replegar en una saria.

TOMASET per segón esquerra.

TOMASET Escolte, mestre, ¿vòl que li posem uns tacóns de goma?

CHERONI ¿Eh?... ¿Uns tacóns?... ¿Has dit uns tacóns?... (Disimulant va acostantse a TOMASET, pero este, que li ha vist la intensio, s' alsa y arranca a correr per segón esquerra a temps que CHERONI descarrega el gayato sobre el banc.

SERAPIO Que al oir el esclafit pega un bot asombrós). ¡¡Aaaaay!!...

CHERONI Mirant per segón dreta). Espérat un poquet, espérat... ¿A vosté qué li pasa, pollo?

SERAPIO Que... que... que fasa el favor de no asustarme atra vegá...

CHERONI Tú també t' asustes de pòc, «foto-tripia».

SERAPIO Fasa el favor de no faltar.

CHERONI Calla, calla y no parles en eixos pantalóns.

SERAPIO Yo parle en la boca.

CHERONI Ya hu suponc, ya... Pero, escolta, bonico. ¿Això son pantalóns u son les campanes del meu poble?... Cuan vingues per Albuixec te posarem d' espantapardáls en un camp de sebes.

(Mutis, fent una sonrisa de conill, per segón dreta.)

SERAPIO ¿Y yo había d' anar al teu poble, so bestia?... En fí, vach a vore si me fas l' ánimo d' una vegá. (S' acosta de nou a kiosco). ¡Arasèli!...

ARASELI Desde dins). ¿Qué li fa mal a vosté?

SERAPIO Res, a mí no me fa mal res...

ARASELI per el kiosco.

ARASELI ¿Vòl algú encàrrec?

SERAPIO Crec que ya está fet.

ARASELI ¿Es un ram per a una novia?

SERAPIO El ram ara no el nesesite; lo que vullc es la novia.

ARASELI Pues, hòme, vacha a buscarla.

SERAPIO Pero, ¡Arasèli!... ¿Vosté vòl martirisarme?

ARASELI ¿Yo? Deu mos guarde.

SERAPIO ¿Vosté no ha resibit una carta?

ARASELI ¿De quí?

SERAPIO Meua.

ARASELI ¿De vosté?... Yo crec que no.

SERAPIO ¿De manera que Carmelo no li ha donat a vosté una carta meua?

ARASELI En extraña). ¡Ah! ¿Pero la carta que m' ha donat Carmelo era de vosté?

SERAPIO Sí, señora, sí; meua.

ARASELI Hòme, vacha y patine... Yo creía que la carta era d' ell... ¿Que acás estic loca pa festechar en un menfis com vosté?... (Y deixant a SERAPIÓ en un pam de nasos, fa mutis per la porteta practicable).

SERAPIO Ara..., ara..., ara sí que l' ham feta bôna... ¿Menfis?... ¿Qué voldrá dir

això de menflis?... Siga lo qu' es vullga... Lo sèrt es qu' el amic m' ha fet una chuaeta com pa no olvidarla... Ell s' endú les flòrs, y yo les carabases. Menflis... ¿Qué voldrá dir Menflis?... ¡M' ha intrigat a mí això de menflis! (Mutis resant per segón esquerra.

Per primera esquerra, lujosament vestida de negre, dolenta y demacrada doña SOL ve acompañada de RUPERTO.

RUPERTO Sentes, doña Sol, y no pèrga là confiansa... Yo crec que un dia u atre el trobarem.

SOL Prenint asiento en els velaors). El trobarem..., el trobarem... Deu l' oixca, Ruperto, Deu l' oixca... (Pausa). ¿Sap algo nou?... ¿Cóm va lo de les parròquies?

RUPERTO No més faltan per vore tres.

SOL ¿Y en les que ya ha vist no hiá res?

RUPERTO No; es dir, en San Chuán y San Vicent he trobat al rededor de la fecha que vosté me indicá la inscripció d'un chiquet fill de pares desconeguts. Ara estic averiguant si encara viu la persona qu'el dugué a battechar.

SOL ¿Y qué?

RUPERTO Sinc díes vach raere d'eixe bòn home, y después de haber corregut y preguntat per ell en tantes cases com a vixcut, he quedat en esperarlo así en datos concrets.

SOL ¿Y si se tratara d'ell, y después de trobarlo se negaren a donármelo?

RUPERTO Es chent pòbra y nesesitá, y a cambi d'un benestar no crec que mos pòsen grans inconvenients.

Per segón esquerra, el CHAQUETA. SOL al vórelo,
s' enrecorda del seu fill y plora.

- CHAQUE. Hola, señor.
RUPERTO Tú sempre per así.
CHAQUE. Sempre. Vosté ya sap que soc com els pardalets, que fuchen de la escopeta... (Reparant en ella). Qué señora més guapa y ben vestida... ¿Es chermana de vosté?
RUPERTO No.
CHAQUE. ¿Acás es la seuva dòna?
RUPERTO Tampòc. Es una pòbra señora.
CHAQUE. ¿Es pòbra y va tan alhajá?
RUPERTO Això no impòrta.
CHAQUE. ¿Per qué plòra?
RUPERTO Té una pena que la mata.
CHAQUE. ¿Y eixa pena?...
RUPERTO ¿Vòls saberla? Pues escolta. (El CHAQUETA s'asenta damunt de la caixa). Esta señora, que ahí sentá veus que plòra, fa dotse anys fon víctima d'un robo escandalós.
CHAQUE. Si habera tingut tans dinés com yo, no l' ils haberent robat.
RUPERTO No li robaren dinés. Li robaren algo gran. Algo que no podía beneficiar a ningú, y a ella, en cambi, la desfea.
CHAQUE. ¿Qué li robaren?
RUPERTO Un fill.
CHAQUE. No deixaría de ser el lladre, un chitano. Va interesantme la història.
¿Y ella s' el deixá robar?
RUPERTO Estaba molt maleta. Casi mòrta.
CHAQUE. ¿Y el pare del chiquet no estava en casa, u també estava morintse?
RUPERTO El pare... morí en la guèrra.
CHAQUE. Qué desgrasia... ¿El mataríen els mòros?...
RUPERTO Sí...

- SOL El meu dolor era gran, pero este
chiquet l' aumenta. ¿Tú tens mare,
vida meua?
- CHAQUE. Ni esperanses.
- SOL ¿Ya s' ha mòrt?
- CHAQUE. Y si víu no m' interesa.
- SOL ¿Per qué parles d' eixe mòdo?
- CHAQUE. Perque tinc motius. Si a vosté li
robaren un fill, té perdó; pero a mí
que me tiraren al carrer com se tiren
les flòrs marsides, com se tira un
pual de fem perque en les cases mo-
lèsta, cóm me podrá interesar si ma-
mare víu o es morta?
- SOL Tens rahó, anchelet meu. Yo deguí
deixarme llevar la vida ans que al
fill qu' en mons brasos dormitaba...
(¡Asò es un castic del sèl! ¡Soc una
mare roín! ¡Soc una mare molt mala!)
- RUPERTO No se sofoque, señora. Y tú, Juan de
Dios, ¿per quí saps que ta mare te
tirá com se tiren les fiòrs marsides?
- CHAQUE. Per el sabater que m' arreplegá y
per la seuà dòna. Sobre tot ésta,
sempre que per cuantsevòl tontería
me pegaba, solía dirme: «Pero, cóm
has de ser bò, si eres fill d' una...»
Mire, señor, per respècte a la señora
no vullc acabar la frase.
- SOL ¿Perqué vas tan desgarrat, fill meu?
- CHAQUE. Pa qui té el còr tan desgarrat, estos
trencats (Per els de la robà). no tenen im-
portànsia.
- RUPERTO Escolta, ¿y la dòna del sabater no
podría equivocarse?...
- CHAQUE. ¿Equivocarse?...
- RUPERTO Vullc dir, que també a ta mare po-
dríen haberli robat un fill... y eixe
fill ser tú.
- CHAQUE. ¿Y a mí els lladres pa qué me volíen?

- RUPERTO Es un dir... Pero tú en eixe cas perdonaríes a ta mare...
- CHAQUE. Clar. Ninguna culpa tindría la pobreta...

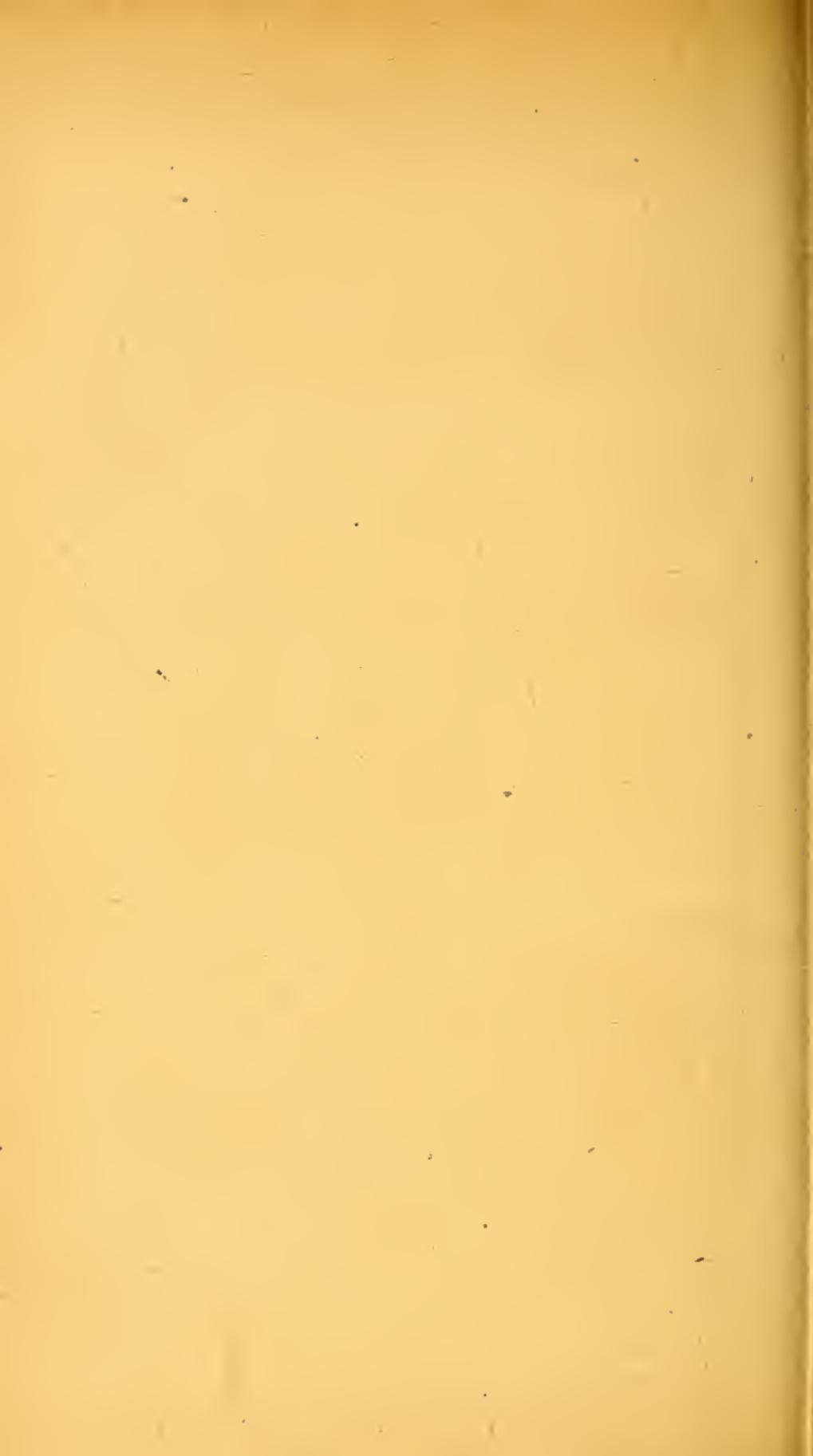

Per segón dreta GORI, en una manta de canonche,
no nova, pero tampoc molt vella.

- GORI Per fí ya estic así... Perdone que ha-cha tardat... Es que la meua lleona
había empeñat la manta, y he tingut
que amprar dinés y anar a tráurela.
RUPERTO (Mentre desdobra la manta). No impòrta. Lo
que interesa es lo atre.
- GORI A CHAQUETA). ¿Y tú qué?
- CHAQUE. Esperant que vinga la nit pa dormir
sobre les pedres.
- RUPERTO Mostrantli a SOL les inisials). Vecha vosté,
doña Sol, si d' esta manta recòrda.
- SOL ¡Eh!... Eixa es... Enrollat en eixa
manta que du les mehues iniciáls di-
gué mon pare, al morir, que había
abandonat al chiquet. Ahón está...
Digaume, per favor, ahon está... Que
puga sons carisies resibir. Qu' el
puga entre mons brasos estrechar.
- RUPERTO (Esta es l' hora.) El té davant, doña
Sol.
- SOL Este... ¿Pero eres tú, fill meu?... ¡Fill
de la meua vida!... (El pren en brasos y s' ei
mencha a besos.
- CHAQUE. ¡Mare! ¡Mareta meua!...
- RUPERTO Contemple, Gori, este cuadro...
- GORI La manta feu el milacre.
- RUPERTO Vosté, señora, té fill;
tú, Juan de Dios, «¡Ya tens mare!».
(Fort en la orquesta, y

TELÓ

:-:-: OBRAS PUBLICADAS :-:-:

- Núm. 34 En la Nochebuena. - De Felipe Meliá.
» 35 Anima valensiana. - De Ignasi y Concheta Ruiz (pare y filla).
» 36 Sense caraséta. - De Santiago Sallés.
» 37 El sant de la chica. - De José M.ª Garrido.
» 38 Els Reys dels chiquets. - De Felipe Meliá
» 39 La Oroneta. De Alberto Martín.
» 40 La demaná de la novia. - De don Estanislao Alberola.
» 41 La salvació de la casa. - De A. Virosque.
» 42 ¡Plora, plora, Visantet, - De Jesús Alvarez.
» 43 ¡Un home! - De Pablo G. Bonell.
» 44 L' alegría del dolor. - De Antonio Martín.
» 45 Els rivals - De José M. Garrido.
» 46 ¡Mareta santa! - De Paco Comes.
» 47 La peixca de la ballena.-De J. Peris Celda.
» 48 Soc del atre. - De Pepe Pradells.
» 49 ¡Mar adins!... - De Vicent Alfonso.-Música de J. Manuel Izquierdo.
» 50 El As d' Oros - De Felipe Meliá.
» 51 La indigna farsa - De Eduardo Buil.
» 52 Amor... per agriment. - De A. Virosque.
» 53 L' ombra del mal. - De Alfredo Sendín
» 54 La plaseta del Alivio. - De R. y J. Morell.

— NÚMEROS EXTRAORDINARIS —

LES GLÁNDULES DE MONO

De José M.ª Juan García y Enrique Beltrán

---

50 sénims cada exemplar

L' AMO Y SEÑOR o Refranera valensiana

De D. ESTANISLAO ALBEROLA.- Tres actes, UNA pta.

Están a la venta els tomós I, II, III, IV y V de esta Galería (50 actes) encuadernats en tela inglesa, al preu de 5 pts. cada ú.

OBRAS DE ESTA EDITORIAL

LA CUADRILLA DEL GATICO NEGRO

Por J. AZNAR PELLICER. - 3 ptas.

Novela de costumbres baturras, copia exacta
de la realidad. Se felicitará usted
de haberla adquirido.

— BIBLIOTECA STELLA —

Se compone de tomitos de bolsillo a 1 Pta. tomo.

VAN PUBLICADOS:

- 1.º TARDÉS DE PROVINCIA (*Poesías*) por J. Lacomba
  - 2.º AVENTURA DE VIAJE (*Novela*) por J. Aznar Pellicer
  - 3.º EL BUEY MUDO , por , , ,
  - 4.º SENDAS DE LUZ (*Poesías*) por M. Bertolín Peña
  - 5.º EL SAFRANER-EMIGRANTES (*Novelas*) por J. Aznar Pellicer
  - 6.º LAS DOS MADRES (*Novela*) por J. Aznar Pellicer
  - 7.º LA QUE NO SUPÓ EMPEZAR, id. por Antonio Gascón
-

GALERÍA DE OBRAS VALENCIANAS

Una obra semanal a 40 céntimos.

En tomos de 10 obras, encuadernación tela inglesa,
a CINCO pesetas tomo.

— ARTE VALENCIANO —

FOLCHI - SU OBRA :-: Por Juan Lacomba

Un voluminoso tomo profusamente ilustrado

En rústica: SEIS pesetas.

PICOTAZOS: Por M. Pastor Mata

Cada ejemplar, en rústica: DOS ptas.